

Unohtumattomia kokemuksia työharjoittelusta Skotlannissa

08/04

Suoritan kirjastomerkonomien tutkintoa Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa oppisopimuskoulutuksena työskennellen Käyttäytymistieteellisen tdk:n kirjastossa.

Tänä syksynä pääsin lähtemään kuukaudeksi ulkomaan harjoitteluun [Greenockin Keskuskirjastoon, Skotlantiin](#). Koulutus-/harjoittelujakson järjesti Opetusviraston oppisopimuskeskuksen kansainvälinen osasto EU:n koulutusprojektien kautta.

Lokakuun ensimmäinen lensin Amsterdamin kautta Lontooseen. Olin etukäteen suunnitellut jatkavani sieltä bussilla Skotlantiin, mutta lippu olisi pitänyt varata etukäteen, sillä ruuhkat ovat perjantaisin valtavat Lontoossa. Sain tiedon Lontoosta lähtevästä junasta, joten matkustin Heathrow-expressillä Paddingtoniin ja sieltä junalle. Saavuin sateiseen Glasgow'hun keskiyöllä ja yövyin siellä, koska pääsisin jatkamaan matkaa vasta seuraavana päivänä. Junamatka Glasgowsta Greenockiin kestää puolisen tuntia.

Seuraavana päivänä minua oli Greenockissa vastassa paikallinen Opetusviraston yhteyshenkilö, lämminhenkinen **Irene**, joka oli lomamatkoillaan käynyt myös Helsingissä. Hän vei minut majoituspaikkaani **James Watt Collegen** kampukselle. Asuntolan kerroksessa oli seitsemän yhden hengen huonetta sekä yhteinen keittiö- ja oleskelutila. Tutustuin kerroksen asukkaisiin ja vietimme iltoja yhdessä. Huumori oli todella tarttuvaa, vaikka ulkona saattoi sataa ja tuulla rajusti. Yllätyksekseni sain myös tiedon, että pääsisin Collegessa englannin kielen tunneille, jotka osoittautuivat erittäin hyödyllisiksi.

Työharjoittelussa sain kattavan kuvan paikallisesta kirjastotyöstä

Viikonlopun jälkeen aloitin työhönperehtymisen kävelymatkan päässä olevassa **Inverclyden kunnan keskuskirjastossa**. Minut otettiin vastaan lämpimästi – kirjastossa ei ollut koskaan työskennellyt ulkomaista harjoittelijaa.

Teekuppien äärellä keskustelimme työnhajaajani, yhteyshenkilöni ja kirjastonjohtajan kanssa matkastani, kirjastotyöstä Suomessa sekä odotuksistani harjoittelujakson suhteen. Leppoisasta ilmapiiristä huolimatta minua jännitti, sillä olo oli kuin työhönottohaastattelussa. Ihmisten ystävällisyys, luonnollinen kohteliaisuus ja huumori kevensivät kuitenkin joka tilanteen.

Työnhajaajani, ”library operations manager” laati ensimmäiselle viikolle mielenkiintoisen ohjelman, mikä piti minut kiireisenä. Siihen kuului kirjastoon tutustumista, käynnit **McLean-museossa** sekä **Watt-sivukirjastossa**, henkilökunnan kokous, kirjaston käyttämän **Dynix**-tietokannan opiskelua, aineiston hankintaan ja valintaan tutustuminen, asiakaspalvelun harjoittelua, lasten Bookstart-tapahtuman järjestelyihin osallistuminen, **People's Network**-projektiin tutustuminen sekä kirjojen hyllytystä ja varaus- ja karhuntaprosessin kulun seuraamista.

Työ alkoi aamuisin klo 9:ltä, lounastauko oli Suomesta poiketen vasta klo 13–14 ja työpäivä päättyi klo 17. Työajat luonnollisesti vaihtelevat asiakaspalveluvuoroissa työskentelevillä.

Alakerran pääsisäänkäynnin edessä on asiakaspalvelutiski, vasemmalla musiikkiosasto, oikealla toistakymmentä asiakaskonetta ja salin perällä mm. kaunokirjallisuus ja osa hakuteoksista. Keskellä salia on pehmeitä nojatuoleja ja pöytiä sekä poistokirjakärryjä. Yläkerrassa sijaitsee mm. suurin osa

hakuteoksista ja sanakirjat, lehtiä, lasten- ja nuortenosasto, asiakaskoneita sekä tietokoneluokka mm. atk-opetusta ja lasten askartelu- ja satutunteja varten. Keskuskirjasto järjestää mm. atk- sekä muita kursseja erilaisille asiakasryhmille eri toimipisteissä, taideopetusta yhdessä McLean-museon kanssa, satutunteja, lukupiirejä, kirjailijavierailuja, kirjastokierroksia sekä kotipalvelua.

Seuraavalla viikolla sain tehdä hankinnan tilauksia niistä vastaavan ohjauksessa ja tutustua luettelointiin. Kirjastoihin tulee runsaasti sukututkimukseen sekä paikallishistoriaan liittyviä kyselyjä ja tiedonhakupyynnöitä sekä paikallisilta että juuriaan etsiviltä matkailijoilta. Näihin liittyen järjestetään myös projekteja ja tapahtumia. Tutustuin taloushallinnon tehtäviin ja kaukopalveluun niistä vastaavien vierellä. Sain päivittää kirjaston nettisivuja sovellussuunnittelijan ohjauksessa ja esittelin hänelle Helsingin yliopiston kirjastojen sivuja.

Kirjaston ja museon yhteistyötä

Kolmannella viikolla tulivat sivukirjastoista tutuksi **Watt, South West, Kilmacolm ja Gourock Library**, jonka asiakaspalvelussa työskentelin kahtena päivänä. Otin siellä osaa myös kirjaston järjestämälle luovan kirjoittamisen kurssille, mikä oli mielenkiintoista, vaikken ymmärtänytään Skotlannin murteella kirjoitettuja runoja.

Sain perehtyä työhön myös **McLean-museossa**, mikä jäi mieleeni erittäin mielenkiintoisena. Kiersin asiantuntijan opastuksella näyttelykokoelmien ja -salien lisäksi varastossa, mikä oli täynnä näyttäviä, suurikokoisia taideteoksia, täytettyjä eläimiä ja historiallisia esineitä eri puolilta maailmaa. Tämä henkilö oli myös suunnitellut museon käyttämän tietokannan. Keskuskirjastossa osallistuin lastennäytelmän valmisteluihin.

Kahtena päivänä askartelimme eläinaiheisia naamareita, puita, tulenliekkejä, auringon ja kuun esitystä varten. Lapset olivat suloisia 4-8-vuotiaita. Oli hauska seurata McLean-museon kuraattorin ohjaaman näytelmän harjoituksia.

Vapaa-ajalla nautin Skotlannin kulttuurista ja luonnosta

Viikonloppuisin tutustuin Greenockiin kävelen. Kävin Glasgowssa kolme kertaa mm. Glasgown yliopiston kauniin vehreällä kampusalueella ja kirjastonjohtajan kutsumana konsertissa Royal

Concert Hall:issa. Tein myös päivätreenin länsirannikolle tuuliseen Largsiin ja kirjastonhoitajan mukana sateiseen Edinburghiin, jossa vierailimme Edinburghin linnassa ja National Galleryssa.

Viimeisellä viikolla museon taidetapahtumien organisoija vei minut kuuntelemaan säkkipillin soiton opetusta ala-asteen koululle. Kirjastossa kävimme arviointikeskusteluja työnohjaajani kanssa. Minut oli myös kutsuttu teelle pormestarin luo, joka ojensi minulle kortin ja lahjan. Olin yllättynyt tällaisesta huomionosoituksesta! Kirjastolaiset olivat myös järjestäneet läksiäisjuhlan kakkuineen ja lupasimme olla yhteydessä tulevaisuudessakin. Kiitin heitä kukkakimpuin ja makeisrasian kera. Harjoittelujakso oli hyvin antoisa ja mielenkiintoinen, vaikka säät olivat tähän vuodenaikaan todella vaihtelevat. Viimeisen viikonlopun ennen kotiinpaluuta vietin Bristolissa, josta 1.11. matkustin bussilla Lontooseen ja lensin takaisin Helsinkiin.

Kiitokset esimiehelleni, Opetusviraston oppisopimuskeskukselle ja Suomen Liikemiesten Kauppaopistolle, jotka mahdollistivat tämän unohtumattoman kokemuksen!

[Greenockin Keskuskirjasto](#)

[Suomen Liikemiesten Kauppaopisto](#)

[Kansainvälistyvä oppisopimuskoulutus](#) (Hki:n opetusvirasto)

*Tiina Alam
kirjastos sihteeri
Käyttätymistieteellisen tdk:n kirjasto
tiina. alam at helsinki.fi
puh 191 28085*